RETTENS DOM (Femte Afdeling)

11. december 2008 *

I sag T-339/06,

Den Hellenske Republik ved I. Chalkias og s. Papaioannou, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved H. Tserepa-Lacombe, M. Konstantinidis og F. Jimeno Fernández, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om annullation af Kommissionens beslutning 2006/669/EF af 4. oktober 2006 om fordeling for regnskabsåret 2006 af de definitive støttebeløb på medlemsstaterne for et bestemt antal hektarer med henblik på

* Processprog: græsk.

omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 (EUT L 275, s. 62),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Vilaras, og dommerne M. Prek og V. Ciucă (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig C. Kantza,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 10. juli 2008,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

1 Bestemmelserne om omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning

for vin (EFT L 179, s. 1) og i Kommissionens forordning (EF) nr. 1227/2000 af 31. maj 2000 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1493/1999 for så vidt angår produktionskapacitet (EFT L 143, s. 1), med senere ændringer.

2 Artikel 14 i forordning nr. 1493/1999 bestemmer:

»1. Kommissionen giver hvert år medlemsstaterne en foreløbig kredittranche baseret på objektive kriterier, under hensyn til særlige forhold og behov og den indsats, der skal gøres i betragtning af ordningens mål.

2. De foreløbige støttebeløb tilpasses på grundlag af de faktiske udgifter og de af medlemsstaterne oplyste reviderede overslag over udgifter, idet der tages hensyn til ordningens mål og de disponible midler.

[…]«

3 Artikel 16 i forordning nr. 1227/2000 er ændret bl.a. ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1841/2003 af 17. oktober 2003 om ændring af forordning nr. 1227/2000 (EFT

L 268, s. 58). Således indeholder den version af artikel 16 i forordning nr. 1227/2000, der finder anvendelse på regnskabsåret 2006, følgende bestemmelse:

»1. Medlemsstaterne sender hvert år senest den 10. juli Kommissionen følgende vedrørende omstrukturerings- og omstillingsordningen:

a) en erklæring om de udgifter, der rent faktisk har løbet sig på pr. 30. juni i det igangværende regnskabsår, og det samlede berørte areal

b) en erklæring om de udgifter, der rent faktisk er afholdt pr. 30. juni i det igangværende regnskabsår, og det samlede berørte areal

[…]

2. Hvis de oplysninger, som medlemsstaterne skal sende Kommissionen i henhold til stk. 1, ikke er fyldestgørende, eller er fristen ikke blevet overholdt, foretager Kommissionen en midlertidig ensartet nedsættelse af forskuddene på de konterede landbrugsudgifter, uden at dette dog indskrænker anvendelsen af de generelle regler om budgetdisciplin.«

4 Artikel 17 i forordning nr. 1227/2000 er bl.a. ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 315/2003 af 19. februar 2003 (EUT L 46, s. 9) og ved Kommissionens forordning

(EF) nr. 1203/2003 af 4. juli 2003 (EUT L 168, s. 9). Således indeholder den version af artikel 17 i forordning nr. 1227/2000, der gælder for regnskabsåret 2006, følgende bestemmelse:

»1. For hver medlemsstat finansieres de faktiske udgifter, der er afholdt og anmeldt for et regnskabsår, op til de beløb, der er meddelt Kommissionen i henhold til artikel 16, stk. 1, litra a) [og b)], forudsat at de samlede beløb ikke overstiger den kredittranche, medlemsstaten er blevet tildelt i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning […] nr. 1493/1999.

[…]

3. Anmodninger, der fremsendes af medlemsstaterne i henhold til artikel 16, stk. 1, litra b), godkendes på pro rata-basis under anvendelse af det beløb, der er tilgængeligt efter fradrag af summen, for alle medlemsstater, af de beløb, som er oplyst i henhold til artikel 16, stk. 1, litra a), og af de beløb, som er indberettet i henhold til artikel 16, stk. 1, litra b), fra den samlede kredittranche, medlemsstaterne er blevet tildelt i henhold til artikel 14 i forordning […] nr. 1493/1999. Kommissionen underretter hurtigst muligt efter den 30. juni medlemsstaterne om, i hvilken udstrækning anmodningerne kan godkendes.

4. Hvis det samlede areal, der oplyses i henhold artikel 16, stk. 1, litra a), er mindre end det antal hektar, der er angivet i forbindelse med kredittildelingen for medlemsstaten for det pågældende regnskabsår i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning […] nr. 1493/1999, finansieres udgifter, der er oplyst for det pågældende regnskabsår, uanset stk. 1 og 2, kun op til en grænse, som beregnes ved at multiplicere det samlede anmeldte

areal med det gennemsnitlige støttebeløb pr. hektar, som er et resultat af forholdet mellem det beløb, som medlemsstaten har fået tildelt i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning […] nr. 1493/1999, og det anslåede antal hektarer.

Beløbet kan under ingen omstændigheder være større end de udgifter, der er anmeldt i henhold til artikel 16, stk. 1, litra a).

Ved anvendelse af dette stykke gælder der en tolerance for det samlede indberettede areal i forhold til det areal, der er anført i bevillingsrammen for det pågældende regnskabsår.

De beløb, der ikke finansieres i henhold til nærværende stykke, er ikke til rådighed med henblik på anvendelsen af stk. 3.

[…]

8. Henvisninger til et bestemt regnskabsår vedrører betalinger, der er foretaget af medlemsstaterne mellem den 16. oktober og den efterfølgende 15. oktober.

[…]«

5 Artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1258/1999 af 17. maj 1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik (EFT L 160, s. 103) bestemmer:

»2. Kommissionen træffer beslutning om de månedlige forskud på konteringen af de udgifter, som de godkendte betalingsorganer har afholdt.

Udgifterne i oktober henhører under oktober, hvis de er afholdt mellem den 1. og den 15. oktober, og under november, hvis de er afholdt mellem den 16. og den 31. oktober. Forskuddene udbetales til medlemsstaten senest den tredje arbejdsdag i den anden måned efter den måned, hvor udgifterne er afholdt.

[…]«

Tvistens forhistorie

6 For regnskabsåret 2006 (16.10.2005 — 15.10.2006) blev den vejledende fordeling af de støttebeløb, der blev tildelt i medfør af forordning nr. 1493/1999 med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer, fastsat ved Kommissionens beslutning 2005/716/EF af 10. oktober 2005 om fordeling for produktionsåret 2005/2006 af de vejledende støttebeløb på medlemsstaterne for et bestemt antal hektarer med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til forordning nr. 1493/1999 (EUT L 271, s. 45). I bilaget til denne beslutning var det vejledende støttebeløb til Den Hellenske Republik fastsat til 8 574 504 EUR for et areal på 1 249 ha.

7 Den 10. juli 2006 tilsendte de græske myndigheder i medfør af artikel 14 i forordning nr. 1493/1999 og artikel 16 i forordning nr. 1227/2000 Kommissionen en oversigt over de udgifter, der var forbundet med omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland i løbet af regnskabsåret 2006, med henblik på udbetaling af støttebeløb. Ifølge denne meddelelse udgjorde de samlede udgifter 6 829 204,46 EUR og det hertil svarende areal 788,002 ha.

8 Den 22. september 2006 tilsendte de græske myndigheder Kommissionen en skrivelse, hvori de meddelte, at der var sket en fejl ved registreringen af elektroniske data, da det areal, som skulle lægges til grund, var 1 102,271 ha. De præciserede, at dette areal svarede til summen af det samlede areal, som var angivet i tabellen, der var vedlagt skrivelsen af 10. juli 2006, og som opsummerede de udgifter, der faktisk var påløbet pr. 30. juni 2006 til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland, nemlig 1 085,391 ha, og det samlede areal, som var angivet i tabellen, der var vedlagt skrivelsen af 10. juli 2006, og som opsummerede de udgifter til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland, der var afholdt pr. 30. juni 2006, nemlig 16,88 ha. De samlede udgifter udgjorde ifølge de græske myndigheder 6 829 204,46 EUR.

9 Den 26. september 2006 gentog de græske myndigheder i forbindelse med det 890. møde i Forvaltningskomitéen for Vin deres henstilling til Kommissionen om, at der blev taget hensyn til de berigtigede data. Kommissionen afviste mundtligt de græske myndigheders ansøgning med henvisning til, at de berigtigede oplysninger blev fremsendt for sent.

10 Den 4. oktober 2006 vedtog Kommissionen beslutning 2006/669/EF om fordeling for regnskabsåret 2006 af de definitive støttebeløb på medlemsstaterne for et bestemt antal hektarer med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til forordning nr. 1493/1999 (EUT L 275, s. 62) (herefter »den anfægtede beslutning«) Samme dag mødtes en repræsentant for Kommissionen med repræsentanter for de græske myndigheder, hvorunder Kommissionens repræsentant forklarede, at det på grund af fristerne var umuligt at efterkomme ansøgningen om, at der blev taget hensyn til de berigtigede data, der blev meddelt den 22. september 2006.

11 Den 16. oktober 2006 tilsendte de græske myndigheder Kommissionen en skrivelse, hvori de anmodede om en ændring af bilaget til den anfægtede beslutning. Kommissionen efterkom ikke denne anmodning.

Den anfægtede beslutning

12 I den anfægtede beslutning baserede Kommissionen sig hvad angår Den Hellenske Republik på de oplysninger, som de græske myndigheder havde meddelt den 10. juli 2006.

13 I den anfægtede beslutnings sjette betragtning angives det, at Kommissionen har pålagt Den Hellenske Republik en bøde på 1 129 015 EUR i henhold til artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000.

14 I bilaget til den anfægtede beslutning er det endelige støttebeløb til Den Hellenske Republik for omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland fastsat til 5 700 190 EUR for et areal på 788 ha.

Retsforhandlinger og parternes påstande

15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 30. november 2006 anlagde Den Hellenske Republik denne sag.

16 Den Hellenske Republik har nedlagt påstand om, at den anfægtede beslutning annulleres eller ændres hvad angår fastsættelsen af støttebeløbene til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland, således at der tages hensyn til de berigtigede oplysninger, som blev tilsendt Kommissionen den 22. september 2006, og at der tildeles Den Hellenske Republik de hertil svarende beløb.

17 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Den Hellenske Republik betaler sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

18 Til støtte for påstandene har Den Hellenske Republik fremført fem anbringender. Det første anbringende er, at fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 kun er vejledende, og at den udløber hvert år den 10. juli. Det andet anbringende er, at princippet om loyalt samarbejde er tilsidesat, det tredje, at principperne om god tro og god forvaltningsskik er tilsidesat, det fjerde, at proportionalitetsprincippet er tilsidesat, og det femte anbringende, at princippet om den effektive virkning er tilsidesat

Det første anbringende, hvorefter fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 er vejledende

Parternes argumenter

19 Den Hellenske Republik har for det første gjort gældende, at hvis fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 skulle anses for bindende, skulle der udtrykkeligt være gjort en tilføjelse om, at den er »ufravigelig«. Den Hellenske Republik henviser herved navnlig til Domstolens dom af 30. november 1972, sag 32/72, Wasaknäcke Knäckebrotfabrik (Sml. 1972, s. 291, org.ref.: Rec. s. 1181), og af 13. december 1972, sag 52/72, Walzenmühle Magstadt (Sml. 1972, s. 321, org.ref.: Rec. s. 1267).

20 For det andet har Den Hellenske Republik anført, at det også fremgår af artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1227/2000, at fristen kun er vejledende, da Kommissionen efter denne bestemmelse har mulighed for at foretage en midlertidig ensartet nedsættelse af forskudsbeløbene, såfremt oplysningerne ikke er fyldestgørende, eller fristen ikke er blevet overholdt.

21 For det tredje anfører Den Hellenske Republik, at denne fortolkning bekræftes af artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, som indeholder en bestemmelse om finansiering af de faktisk afholdte udgifter, hvilket indebærer, at det er muligt også efter den 10. juli hvert år at berigtige åbenbare fejl.

22 Kommissionen har bestridt Den Hellenske Republiks argumenter.

Rettens bemærkninger

23 Den Hellenske Republik har gjort gældende, at de oplysninger, som den tilsendte Kommissionen den 22. september 2006, burde være lagt til grund for beregningen af de endelige støttebeløb, da fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 ikke er bindende.

24 Til støtte herfor anfører Den Hellenske Republik under henvisning til to domme afsagt af Domstolen, at fristen kun er vejledende, da det ikke udtrykkeligt er angivet, at den er bindende.

25 Det fremgår imidlertid klart af ordlyden af artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 samt den almindelige opbygning af og formålet med den ordning, som den indgår i, at fristen i denne bestemmelse er ufravigelig.

26 I modsætning til, hvad Den Hellenske Republik hævder, er det ikke nødvendigt, at der er gjort en tilføjelse om, at »fristen er ufravigelig« for at anse den for bindende. Det må herved konstateres, at Domstolen i de to domme, hvorpå Den Hellenske Republik baserer sin argumentation, konkluderede, at den fastsatte frist var bindende, selv om det ikke var foreskrevet i de pågældende bestemmelser, at fristen var »ufravigelig«.

27 I øvrigt bemærkes vedrørende udtrykket »senest«, at det ifølge ordlyden af artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 er angivet i næsten alle sprogudgaver, at medlemsstaterne »senest« den 10. juli hvert år sender Kommissionen de oplysninger,

der er omhandlet i bestemmelsen. Ifølge tre sprogudgaver (den græske, portugisiske og rumænske) tilsender medlemsstaterne Kommissionen de pågældende oplysninger »indtil« den 10. juli hvert år.

28 Den græske, portugisiske og rumænske udgave af artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 giver dog ikke denne bestemmelse et andet indhold, end den har i de øvrige sprogudgaver, hvortil kommer, at fristens bindende karakter bekræftes dels af den funktion, den opfylder i ordningen om omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer, dels af formålet med den opgørelse over udgifter og arealer, som er nævnt i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, for hvilken denne frist er fastsat inden for rammerne af den nævnte ordning (jf. analogt Wasaknäcke Knäckebrotfabrik-dommen, præmis 2 og 3, og Walzenmühle Magstadt-dommen, præmis 2 og 3, samt Rettens dom af 6.6.2007, sag T-232/04, Grækenland mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 48).

29 Det fremgår således af anden betragtning til forordning nr. 1841/2003, hvorved bestemmelsen om fastsættelsen af datoen til den 10. juli hvert år blev indføjet i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, at den i bestemmelsen fastsatte frist har til formål at muliggøre en effektiv anvendelse af de støttebeløb, som fastsættes i henhold til artikel 14, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1493/1999. Det er således nødvendigt, at medlemsstaterne overholder den dato, inden for hvilken de er forpligtet til at tilsende Kommissionen de årlige oplysninger af hensyn til tilpasningen af de vejledende støttebeløb, som er omhandlet i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 1493/1999, som ifølge denne forordnings artikel 14, stk. 2, navnlig foretages på grundlag af de faktiske udgifter.

30 Hvad angår det formål, der forfølges med opgørelsen over udgifter og arealer, bemærkes, at udgifterne er knyttet til et bestemt regnskabsår. Således omhandler artikel 16, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 1227/2000 erklæringer om de udgifter, der rent faktisk er løbet på og afholdt pr. 30. juni i det igangværende regnskabsår. Endvidere skal henvisninger til et bestemt regnskabsår ifølge artikel 17, stk. 8, i forordning

nr. 1227/2000 vedrøre betalinger, der er foretaget af medlemsstaterne mellem den 16. oktober og den efterfølgende 15. oktober.

31 Den Hellenske Republiks argument om, at fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 ikke har sammenhæng med nogen umiddelbart efterfølgende begivenhed, kan derfor ikke tages til følge. Som Kommissionen med rette har gjort gældende, er der en forbindelse mellem datoen pr. 10. juli og datoen pr. 15. oktober i samme år, og disse datoer er fastsat for, at Kommissionen har den nødvendige tid til at vedtage og offentliggøre den beslutning om fastsættelse af de endelige støttebeløb, som er foreskrevet i artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 1493/1999, før den 15. oktober.

32 Perioden mellem den 10. juli og den 15. oktober er således blevet anset for nødvendig på grund af de proceduremæssige krav, som påhviler Kommissionen — og som denne har opregnet og beskrevet under den mundtlige forhandling — således at den har mulighed for at forberede, vedtage og offentliggøre beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb inden regnskabsårets udgang.

33 Endvidere må det fastslås, at i modsætning til, hvad Den Hellenske Republik har gjort gældende i sin argumentation, ville det være i strid med den omhandlede ordnings effektive virkning, hvis det var muligt at udsætte vedtagelsen af den anfægtede beslutning til efter regnskabsårets afslutning for alle de pågældende medlemsstater eller kun én medlemsstat.

34 For det første skal ifølge artikel 17, stk. 8, i forordning nr. 1227/2000 henvisninger til et bestemt regnskabsår vedrøre betalinger, der er foretaget af medlemsstaterne mellem den 16. oktober i et år og den 15. oktober i det efterfølgende år. For det andet træffer Kommissionen ifølge artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 1258/1999 beslutning om de månedlige forskud på konteringen af de udgifter, som de godkendte betalingsorganer har afholdt, idet udgifterne i oktober henhører under oktober, hvis de er afholdt mellem den 1. og den 15. oktober, og under november, hvis de er afholdt mellem den 16. og den

31. oktober. Endvidere udbetales forskuddene til medlemsstaten senest den tredje arbejdsdag i den anden måned efter den måned, hvor udgifterne er afholdt.

35 Det må derfor fastslås, at det af hensyn til de pågældende bestemmelsers effektive virkning er nødvendigt, at beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb til medlemsstaterne for regnskabsåret vedtages inden udgangen heraf, dvs. den 15. oktober, for at medlemsstaterne har mulighed for at foretage de sidste betalinger vedrørende udgifter, der i overensstemmelse med artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 er anmeldt inden udløbet af det indeværende regnskabsår, og få dem godtgjort af Kommissionen inden udløbet af budgetåret over de budgetposter, som er til rådighed i det pågældende regnskabsår.

36 Det fremgår således af ordlyden af artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 og denne bestemmelses effektive virkning, at den heri fastsatte frist er bindende.

37 For det andet anfægtes denne konklusion ikke af de argumenter, Den Hellenske Republik har fremført vedrørende artikel 16, stk. 2, og artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000.

38 I den forbindelse har Den Hellenske Republik for det første gjort gældende, at artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1227/2000, hvorefter Kommissionen kan foretage en midlertidig ensartet nedsættelse af forskuddene, hvis oplysningerne ikke er fyldestgørende, eller fristen ikke er blevet overholdt, bekræfter, at den fastsatte frist kun er vejledende.

39 Denne argumentation kan ikke tages til følge. Artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1227/2000 vedrører følgerne af, at den pågældende medlemsstat tilsender Kommissionen oplysninger, som ikke er fyldestgørende, eller af, at den ikke overholder den herfor fastsatte frist. Denne bestemmelse giver ikke støtte for nogen argumenter hvad angår spørgsmålet, om den nævnte frist er bindende eller ej.

40 Der kan derfor ikke gives Den Hellenske Republik medhold i argumentet om, at fristen pr. 10. juli hvert år er vejledende, som denne støtter på artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1227/2000.

41 Den Hellenske Republik har endvidere gjort gældende, at artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 bekræfter, at den fastsatte frist er vejledende, da den fastslår det princip, at Kommissionen er forpligtet til at finansiere de faktisk påløbne udgifter, hvilket indebærer, at medlemsstaterne har mulighed for at berigtige deres fejl efter den 10. juli hvert år.

42 Det må imidlertid fastslås, at artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 vedrører finansieringen af udgifter, der faktisk er afholdt og betalt samt anmeldt for et bestemt regnskabsår, og ikke blot faktisk afholdte udgifter. Det argument, som Den Hellenske Republik støtter på en ufuldstændig gengivelse af artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, er derfor uden betydning.

43 Det fremgår af det anførte, at eftersom den omhandlede frist er bindende, kan en medlemsstat ikke kræve af Kommissionen, at den tager hensyn til oplysninger, som er meddelt efter fristens udløb. Det første anbringende må derfor forkastes.

Det andet og det tredje anbringende, hvorefter der foreligger en tilsidesættelse af princippet om loyalt samarbejde samt af princippet om god tro og god forvaltningsskik

Parternes argumenter

44 Den Hellenske Republik har for det første gjort gældende, at ifølge loyalitetsprincippet, som er fastsat i artikel 10 EF, er medlemsstaterne forpligtet til at træffe alle foranstaltninger, som er egnede til at sikre fællesskabsrettens effektivitet, og fællesskabsinstitutionerne er forpligtet til at samarbejde loyalt og konstruktivt med medlemsstaterne.

45 Til støtte herfor anfører Den Hellenske Republik dels, at Kommissionen på et hvilket som helst tidspunkt kunne have kontrolleret og efterprøvet rigtigheden af de fremsendte oplysninger. Der var en væsentlig og ubegrundet forskel på 214,269 ha mellem de oplysninger, som er angivet i beslutning 2005/716, som indeholder en vejledende fastsættelse af fordelingen af støttebeløbene, og de arealer, som skal omstruktureres, og de oplysninger, som er indeholdt i den anfægtede beslutning om den endelige fastsættelse af disse støttebeløb, hvilket burde have foranlediget Kommissionen til at undersøge spørgsmålet nærmere.

46 Dels anfører Den Hellenske Republik, at Kommissionen har tilsidesat princippet om loyalt samarbejde ved at basere sig på oplysninger, som er åbenbart urigtige, i stedet for de korrekte oplysninger, som den fik meddelt den 22. september 2006, selv om den havde den nødvendige tid til at foretage ændringerne, og der kun medgik kort tid hertil. I den forbindelse anfører Den Hellenske Republik, at Kommissionen ikke i den foreliggende sag var nødsaget til, som denne hævder, at foretage en kompliceret vurdering eller udøve noget skøn. Den kunne have vedtaget beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb med en mindre forsinkelse eller vedtaget den for alle medlemsstaterne, bortset fra Den Hellenske Republik. Hvis Kommissionen tog afstand herfra, var der den mulighed, at den havde vedtaget en ændringsbeslutning på

grundlag af de nye oplysninger, da berigtigelsen af oplysningerne vedrørende Den Hellenske Republik ikke berørte oplysningerne vedrørende de øvrige medlemsstater.

47 For det andet har Den Hellenske Republik gjort gældende, at det er et almindeligt princip og endvidere er fastsat udtrykkeligt i flere forordninger, at en ansøgning om støtte — eller ethvert andet dokument — på et hvilket som helst tidspunkt kan berigtiges efter indgivelsen heraf, såfremt den indeholder en åbenbar fejl. Som eksempel nævner den artikel 12 i Kommissionens forordning (EF) nr. 2419/2001 af 11. december 2001 om gennemførelsesbestemmelser for det integrerede system for forvaltning og kontrol af visse EF-støtteordninger, der indførtes ved Rådets forordning (EØF) nr. 3508/92 (EFT L 327, s. 11). Dette princip, som finder anvendelse på de landbrugere, der modtager støtte, kan ikke fraviges og må i betragtning af principperne om god tro og god forvaltningsskik have desto større gyldighed i forholdet mellem Kommissionens og medlemsstaternes tjenestegrene.

48 Desuden må en vis forsinkelse, såfremt den ligger inden for rimelighedens grænse, af den dato pr. 10. juli hvert år, som er fastsat i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, være lovlig, når oplysningerne indsendes inden den 15. oktober hvert år, som er datoen for regnskabsårets afslutning, når der er tale om at berigtige oplysninger, som er fremsendt inden for de fastsatte frister, eller at fremlægge oplysninger 24 dage inden denne dato. Når dokumenterne er fremsendt inden for sommerferieperioden, giver det en medlemsstat mulighed for inden for en rimelig frist og inden regnskabsårets afslutning at berigtige åbenbare regnefejl i de elektroniske data, som er meddelt senest den 10. juli i det pågældende år. Endvidere anfører Den Hellenske Republik, at Kommissionen har oplyst at være villig til i videst muligt omfang endog at anvende data, der er fremsendt eller berigtiget efter den 10. juli i det pågældende år.

49 Kommissionen har bestridt Den Hellenske Republiks argumenter.

Rettens bemærkninger

50 Retten skal foretage en samlet behandling af de to anbringender, hvorved Den Hellenske Republik i det væsentlige har gjort gældende, at det var åbenbart, at de oplysninger, som den tilsendte Kommissionen inden udløbet af fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, var fejlagtige, således som den har hævdet under sagen, og at Kommissionen derfor som følge af de påberåbte principper var forpligtet til at tage hensyn til de berigtigede oplysninger, som blev meddelt efter fristens udløb.

51 Det er for det første uomtvistet, at de græske myndigheder i henhold til artikel 16 i forordning nr. 1227/2000 den 10. juli 2006 tilsendte Kommissionen en opgørelse over de udgifter, der faktisk var påløbet, og dem, som var afholdt pr. 30. juni 2006, samt en opgørelse over det samlede berørte areal, som var på 788,002 ha. Det er endvidere uomtvistet, at de græske myndigheder den 22. september 2006 tilsendte Kommissionen de berigtigede oplysninger vedrørende det samlede areal for de udgifter, som faktisk var påløbet pr. 30. juni 2006, og at det samlede berørte areal på grund af denne berigtigelse udgjorde 1 102,271 ha.

52 Endelig er det uomtvistet, at Kommissionen var af den opfattelse, at de berigtigede oplysninger var fremsendt for sent, og at den i den anfægtede beslutning baserede sig på de oplysninger, som var fremsendt den 10. juli 2006, dvs. på arealstørrelsen på 788,002 ha.

53 For det første bemærkes, at medlemsstaterne inden for rammerne af ordningen om omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer ifølge artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 1493/1999 og artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 skal meddele Kommissionen deres udgifter for det løbende regnskabsår og det samlede berørte areal for at opnå støtte til udgifterne.

54 Medlemsstaterne har derfor selv ansvaret for, at Kommissionen får tilsendt oplysningerne om udgifterne for det løbende regnskabsår og det samlede berørte areal, så den kan fastsætte de endelige støttebeløb til medlemsstaterne. I øvrigt har Den Hellenske Republik ikke angivet nogen som helst omstændighed, der godtgør, hvorledes Kommissionen kunne være blevet klar over, at der var en fejl i de oplysninger, som blev meddelt den 10. juli 2006.

55 Endvidere har Den Hellenske Republik i sin skrivelse til Kommissionen af 16. oktober 2006 som forklaring på sin fejl angivet, at programmet for omstilling og omstrukturering af vindyrkningsarealer var udformet på en sådan måde, at den havde vanskeligheder med kontrollen af data. Det kan imidlertid ikke bebrejdes Kommissionen, at den ikke blev opmærksom på en fejl, som Den Hellenske Republik har betegnet som åbenbar, når denne ikke selv opdagede fejlen før i september, dvs. mere end to måneder efter fremsendelsen af de første oplysninger.

56 Endelig bemærkes, at artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000 vedrører den situation, hvor det samlede areal, som er meddelt i henhold til forordningens artikel 16, stk. 1, er lavere end det antal hektarer, der er angivet i det vejledende støttebeløb, som tildeles medlemsstaten i medfør af artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 1493/1999.

57 Det var derfor ikke åbenbart, at de oplysninger, som de græske myndigheder fremsendte den 10. juli 2006, var fejlagtige. Den Hellenske Republiks argumentation er følgelig baseret på en urigtig forudsætning.

58 For det andet kan en medlemsstat ikke, således som det udtales ovenfor i præmis 43, rejse krav over for Kommissionen om, at den tager hensyn til oplysninger, som er meddelt efter udløbet af fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000, da denne er bindende.

59 Det er ganske vist ikke fuldstændig udelukket, som Kommissionen selv har erkendt, at den tager hensyn til oplysninger, som en medlemsstat har fremsendt for sent, såfremt der er tale om en ringe overskridelse af den fastsatte frist, og såfremt det er muligt at vedtage beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb til medlemsstaterne for det pågældende regnskabsår inden den 15. oktober. Derimod kan Kommissionen afvise at tage hensyn til de oplysninger, som en medlemsstat har fremsendt for sent, hvis dette kan hindre den rettidige vedtagelse af dens beslutning. I den foreliggende sag meddelte Den Hellenske Republik først de berigtigede oplysninger den 22. september 2006, dvs. mere end to måneder efter meddelelsen af de første oplysninger, som hævdes at være fejlagtige, og kun tre uger inden den sidste dato for vedtagelsen af beslutningen, som var den 15. oktober 2006. Under disse omstændigheder har Kommissionen ikke tilsidesat de påberåbte principper, da den besluttede ikke at tage hensyn til de berigtigede oplysninger.

60 Det andet og det tredje anbringende må herefter forkastes.

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

Parternes argumenter

61 Den Hellenske Republik har for det første gjort gældende, at den er blevet pålagt to sanktioner for den samme foranstaltning i strid med princippet om ne bis in idem, da Kommissionen har anvendt såvel artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1227/2000, hvorefter der kan pålægges sanktioner, når de meddelte oplysninger ikke er fyldestgørende, eller når den sidste frist pr. 10. juli hvert år ikke er blevet overholdt, som forordningens artikel 17, stk. 4, hvorefter der kan pålægges sanktioner, når beløbet overskrider en stats faktiske udgifter.

62 For det andet har Den Hellenske Republik anført, at den pålagte sanktion, hvorved den mister et støttebeløb på 1 129 015 EUR, står i misforhold til den computerfejl, som de græske myndigheder begik.

63 For det tredje anfører Den Hellenske Republik, at Kommissionen ikke var nødsaget til at foretage en kompliceret vurdering eller udøve et skøn, således som den har hævdet.

64 Kommissionen har bestridt Den Hellenske Republiks argumenter.

Rettens bemærkninger

65 For det første har Den Hellenske Republik hævdet, at Kommissionen har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at pålægge den en sanktion to gange, idet den i strid med princippet om ne bis in idem har anvendt såvel artikel 16, stk. 2, som artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000.

66 Herom bemærkes, at selv om det antages, at foranstaltningerne i henhold til artikel 16, stk. 2, og artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000 kan betegnes som »sanktioner«, fremgår det af sjette betragtning til den anfægtede beslutning, at artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000 blev anvendt på Den Hellenske Republik, hvorimod det ikke fremgår af den anfægtede beslutning, at Kommissionen anvendte forordningens artikel 16, stk. 2, på den.

67 Det fremgår nemlig af denne bestemmelses ordlyd, at den ikke finder anvendelse, når den pågældende medlemsstat tilsender Kommissionen fyldestgørende oplysninger inden for den herfor fastsatte frist. Det gælder også, selv om medlemsstaten efterfølgende og efter fristens udløb tilsender Kommissionen berigtigede oplysninger.

68 For det andet har Den Hellenske Republik gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat proportionalitetsprincippet, da den pålagte sanktion, som består i fortabelsen af et støttebeløb på 1 129 015 EUR, står i misforhold til den computerfejl, de græske myndigheder har begået.

69 I den foreliggende sag var det samlede areal, som blev meddelt den 10. juli 2006, lavere end det, der er angivet i beslutningen om fastsættelse af de vejledende støttebeløb, hvorfor Kommissionen anvendte artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 1227/2000. Som Den Hellenske Republik selv har anført, tilkommer der ikke Kommissionen noget skøn inden for rammerne af denne artikel, da anvendelsen heraf afhænger af den opgørelse vedrørende det samlede berørte areal, som er foretaget i medfør af forordningens artikel 16, stk. 1.

70 I det omfang, Den Hellenske Republik gør gældende, at det er fortabelsen af et støttebeløb på 1 129 015 EUR, som udgør en uforholdsmæssig foranstaltning, må det således for det første fastslås, at det endelige støttebeløb til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i Grækenland, som er fastsat i den anfægtede beslutning, er en uundgåelig følge af, at de græske myndigheder oplyste et lavere samlet areal end det, som er angivet i beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb til medlemsstaterne, og et større omkostningsbeløb pr. hektar end det, der fremgår af det vejledende støttebeløb.

71 I det omfang, Den Hellenske Republik gør gældende, at det er den omstændighed, at Kommissionen lagde de oplysninger til grund, som blev meddelt den 10. juli 2006, der udgør en uforholdsmæssig foranstaltning, da følgen heraf var en fortabelse af et støttebeløb på 1 129 015 EUR, bemærkes for det andet, at Den Hellenske Republik ikke har godtgjort, at denne foranstaltning er uforholdsmæssig under hensyn til, at den er åbenbar uegnet.

72 Retten skal erindre om, at proportionalitetsprincippet, der hører til fællesskabsrettens almindelige grundsætninger, indebærer, at fællesskabsinstitutionernes retsakter ikke må gå videre, end det er nødvendigt og passende for gennemførelsen af de med den pågældende ordning lovligt tilsigtede formål, hvorved gælder, at såfremt det er muligt at vælge mellem flere egnede foranstaltninger, skal den mindst bebyrdende foranstaltning vælges, og at byrderne ikke må være uforholdsmæssige i forhold til de tilsigtede mål (jf. Domstolens dom af 4.10.2007, sag C-375/05, Geuting, Sml. I, s. 7983, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

73 Hvad angår domstolskontrollen med betingelserne for anvendelsen af et sådant princip gælder det, at kun såfremt den vedtagne foranstaltning er åbenbart uhensigtsmæssig i forhold til det mål, som Kommissionen forfølger, vil en sådan foranstaltning kunne kendes ulovlig (jf. i denne retning Geuting-dommen, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

74 I betragtning af, at det var nødvendigt at vedtage beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb til medlemsstaterne inden regnskabsårets udløb den 15. oktober 2006, således at medlemsstaterne havde mulighed for at foretage de pågældende betalinger og dermed sikre de omhandlede bestemmelsers effektive virkning (jf. præmis 31-35 ovenfor), traf Kommissionen en hensigtsmæssig foranstaltning ved at basere sig på de oplysninger, som var meddelt inden for den fastsatte frist, og ikke de berigtigede oplysninger, som blev meddelt Kommissionen den 22. september 2006.

75 Det var derfor ikke en uforholdsmæssig foranstaltning, at Kommissionen i den anfægtede beslutning nedsatte det endelige støttebeløb til Den Hellenske Republik med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer med 1 129 015 EUR i forhold til de oplyste udgifter, som beroede på det samlede areal for vindyrkningsarealerne i Grækenland, der var anmeldt, og som var lavere end det, der er angivet i beslutning nr. 2005/716.

76 Det fjerde anbringende må således forkastes.

Det femte anbringende om tilsidesættelse af princippet om den effektive virkning

Parternes argumenter

77 Den Hellenske Republik har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat princippet om den effektive virkning af de relevante forordningsbestemmelser, nemlig artikel 11, 13 og 14 i forordning nr. 1493/1999 samt artikel 16 og 17 i forordning nr. 1227/2000. Ordningen for omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer er ifølge Den Hellenske Republik en vigtig foranstaltning til forbedring af ligevægten på markedet, til stabilisering og kvalitativ forbedring af Fællesskabets vindyrkningsarealer og bedre tilpasning af udbuddet til efterspørgsel. Den væsentlige nedsættelse af støtten til Den Hellenske Republik på grund af en åbenbar datafejl undergraver alvorligt disse fællesskabsmål. I øvrigt har Kommissionen ikke forklaret, hvorledes en imødekommelse af Den Hellenske Republiks forsinkede ansøgning skulle bringe den effektive gennemførelse af ordningen for tildeling af midler til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i fare.

78 Kommissionen har bestridt Den Hellenske Republik argumenter.

Rettens bemærkninger

79 Det bemærkes, som det er fastslået ovenfor i præmis 31-35, at det af hensyn til ordningens effektive virkning er nødvendigt at fastsætte en ufravigelig frist, for at Kommissionen har mulighed for at vedtage beslutningen om fastsættelse af de endelige støttebeløb til medlemsstaterne inden det pågældende regnskabsårs afslutning. I modsætning til, hvad Den Hellenske Republik har gjort gældende, er disse bestemmelsers effektive virkning derfor ikke til hinder for at anvende en ufravigelig frist og for

at nægte at tage hensyn til de oplysninger, som en medlemsstat har fremsendt efter fristens udløb, selv ikke hvis følgen heraf er, at støtten til den pågældende medlemsstat nedsættes.

80 Kommissionen har derfor ikke tilsidesat princippet om de pågældende bestemmelsers effektive virkning, da den undlod at tage hensyn til de berigtigede oplysninger, som Den Hellenske Republik meddelte efter udløbet af den ufravigelige frist i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000.

81 Det femte anbringende må følgelig forkastes.

82 Af samtlige de anførte betragtninger følger, at Kommissionen i det hele bør frifindes.

Sagens omkostninger

83 Ifølge artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Den Hellenske Republik har tabt sagen, bør den pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Femte Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Den Hellenske Republik betaler sagens omkostninger.

Vilaras Prek Ciucă

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. december 2008.

Underskrifter

Indhold

Retsforskrifter . . . . . II - 3528

Tvistens forhistorie . . . . . II - 3533

Den anfægtede beslutning . . . . . II - 3535

Retsforhandlinger og parternes påstande . . . . . II - 3535

Retlige bemærkninger . . . . . II - 3536

Det første anbringende, hvorefter fristen i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1227/2000 er vejledende . . . . . II - 3537

Parternes argumenter . . . . . II - 3537

Rettens bemærkninger . . . . . II - 3538

Det andet og det tredje anbringende, hvorefter der foreligger en tilsidesættelse af princippet om loyalt samarbejde samt af principperne om god tro og god forvaltningsskik . . . . . II - 3543

Parternes argumenter . . . . . II - 3543

Rettens bemærkninger . . . . . II - 3545

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet . . . . . II - 3547

Parternes argumenter . . . . . II - 3547

Rettens bemærkninger . . . . . II - 3548

Det femte anbringende om tilsidesættelse af princippet om den effektive virkning . . . . . II - 3551

Parternes argumenter . . . . . II - 3551

Rettens bemærkninger . . . . . II - 3551

Sagens omkostninger . . . . . II - 3552